

5.6 Elinympäristön ja asumisen palvelualue

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	Ennuste 1-6/2025	Tot. 1-6/2025	Tot. %	Tot. 1-6/2024	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	8 469 027	7 960 457	8 190 070	4 209 841	52,9 %	1 828 907	130,2 %
Myyntituotot	2 686 309	2 517 780	2 536 597	1 277 707	50,7 %	131 181	874,0 %
Maksutuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	20 984	0	4 823	4 823	0,0 %	3 285	46,8 %
Muut toimintatuotot	5 761 734	5 442 677	5 648 649	2 927 311	53,8 %	1 694 442	72,8 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-7 069 375	-7 454 720	-7 609 131	-3 881 771	52,1 %	-2 849 499	36,2 %
Henkilöstökulut	-2 471 456	-2 882 402	-2 862 912	-1 421 711	49,3 %	-1 176 678	20,8 %
Palvelujen ostot	-2 277 797	-2 438 616	-2 380 185	-1 160 877	47,6 %	-632 670	83,5 %
Aineet,tarvik. ja tavarat	-1 806 257	-1 719 508	-1 833 683	-973 929	56,6 %	-898 807	8,4 %
Avustukset	-139 977	-140 000	-209 014	-139 014	99,3 %	-1 935	7 083,3 %
Muut toimintakulut	-373 889	-274 194	-323 338	-186 241	67,9 %	-139 408	33,6 %
TOIMINTAKATE	1 399 653	505 737	580 939	328 070	64,9 %	-1 020 592	-132,1 %
POISTOT/ARVONAL.	-2 815 872	-2 734 338	-2 836 629	-1 469 460	53,7 %	-1 401 855	4,8 %
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 416 586	-2 228 601	-2 256 083	-1 141 783	51,2 %	-2 422 481	-52,9 %

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	Ennuste 1-6/2025	Tot. 1-6/2025	Tot. %	Tot. 1-6/2024	Muutos %
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	3 776 426	3 408 706	3 622 582	1 918 229	56,3 %	1 828 907	4,9 %
TOIMINTAKULUT	-5 971 974	-6 313 553	-6 469 260	-3 312 484	52,5 %	-2 849 499	16,2 %
TOIMINTAKATE	-2 195 547	-2 904 847	-2 846 679	-1 394 255	48,0 %	-1 020 592	36,6 %
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	4 692 601	4 551 751	4 567 488	2 291 613	50,3 %	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-1 097 401	-1 141 167	-1 139 871	-569 287	49,9 %	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	3 595 200	3 410 584	3 427 617	1 722 325	50,5 %	0	0,0 %

Toimintakatsaus 1–6/2025

Tulopuolella ei vielä puolivuositarkastuksessa näy kaupunginhallituksen päätös 121 § / 2025, jossa päätettiin vuokratuotot, vaan puolivuositarkastuksen aikaan vuokratulot ovat palvelualueen budjetissa sisäisissä vuokrissa että ulkoisissa vuokrissa. Ennuste on kuitenkin, että vuokratuotot laskevat päätöksen mukaisesti.

Henkilöstökulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti, mutta tulevat palkkakierrokset loppuvuoden palkkakustannusten kertymään negatiivisesti. Kesäkuun toteumissa on kuitenkin lomarahaa, joka on merkittävä kuluerä. Loppuvuonna myös toisaalta kausityöntekijöitä on vähemmän, jolloin palkkakulujen toteuman pysyvyys on todennäköistä. Palkkakustannuksia tulee kuitenkin seurata ja tarvittaessa reagoida.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat on toteutuneet 56%, mutta tämä toistuu usein mm. lämmityskulujen ollessa korkeimmillaan ensimäisen vuosineljänneksen aikana. Loppuvuoden lämmityskausi on lyhyempi.

Muut toimintakulut ylittyvät maltillisesti. Muissa toimintakuluissa suurin kulu on mm. koulutuskiinteistöjen

vastikkeet, keskitien kauppakiinteistö ym. vastikekuluja. Koneiden ja laitteiden vuokriin on mennyt n. 10 000€ enemmän kuin talousarvioon on varattu.

Palveluiden ostot ovat kokonaisuutena linjassaan. ICT-palveluiden toteuma on korkeampi kuin talousarvioon on arvioitu, ICT-palveluiden budjetti on yhteensä 81 034€, ja toteuma on tällä hetkellä 84 429€ . Loppuvuoden toteumaa on vaikea ennustaa, kustannus muodostuu keskushallinnon kautta.

Perustelut poikkeamille

Henkilöstökuluja ovat nostaneet sijaistarpeet edelleen. Erilliskorvaukset ovat arvioitua suuremmat, mutta selkeästi pienemmät kuin vuonna 2024 (esim. päivystystyö).

Lämmityskulujen toteuma on normaalia, koska ensimäiseen vuosineljännes on kylmin. Tämä pätee myös sähköön, koska kaupungilla on myös sähkölämmitteisiä kiinteistöjä. Elintarvikkeidenkin korkeampi toteuma selittyy suurelta osin sillä, että koulujen kesätauon aikana toteuma tasoittuu, kun elintarvikkeiden ostaminen putoaa murto-osaan.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	Toteutunut 30.06.2025
Kiinteistöt, pääosin omassa käytössä, yhteispinta-ala [m ²]		32 130		
Kiinteistöt, hyvinvointialueelle vuokratut, yhteispinta-ala [m ²]		19 625		
Kiinteistöt, muut ulos vuokratut, yhteispinta-ala [m ²]		3 144		

ELAS palvelualueen hallinto

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	Ennuste 1-6/2025	Tot. 1-6/2025	Tot. %	Tot. 1-6/2024	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	6 284	39 020	19 559	49	0,1 %	17	186,3 %
TOIMINTAKULUT	-277 446	-255 373	-264 729	-137 042	53,7 %	-89 952	52,4 %
TOIMINTAKATE	-271 162	-216 353	-245 170	-136 994	63,3 %	-89 935	52,3 %
POISTOT/ARVONAL.	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
YLI/ALIJÄÄMÄ	-271 164	-216 353	-245 502	-137 326	63,5 %	-89 935	52,7 %

Toimintakatsaus 1–6/2025

Hallinnon kulut toteuneet talousarvion mukaisesti.

Perustelut poikkeamille

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.

Tavoite: Kehitetään kunnan päätöksenteon yrittäjälähtöisyyttä

Toimenpiteet Hankintasuunnitelman laatiminen

Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin

Tavoite: Edistetään monipuolista ja eri tarpeita vastaavia asumismuotoja.

Toimenpiteet Asuntopoliittisen ohjelman toimeenpano

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari

Tavoite: Lisätään uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia ja kehitetään kiertotalouden ratkaisuja

Toimenpiteet Ilmastossuunnitelman toimeenpano ja Hinku -ohjelman toimeenpano

Kuntatekniikka/Infra/Yhdyskuntatekniikka

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	Ennuste 1-6/2025	Tot. 1-6/2025	Tot. %	Tot. 1-6/2024	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	125 208	94 550	107 966	60 691	64,2 %	20 738	192,7 %
TOIMINTAKULUT	-1 152 328	-1 463 946	-1 459 609	-727 636	49,7 %	-457 407	59,1 %
TOIMINTAKATE	-1 027 120	-1 369 396	-1 351 643	-666 945	48,7 %	-436 669	52,7 %
POISTOT/ARVONAL.	-665 564	-583 203	-617 021	-325 419	55,8 %	-327 320	-0,6 %
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 692 856	-1 952 599	-1 968 668	-992 369	50,8 %	-764 000	29,9 %

Toimintakatsaus 1–6/2025

Toimintatuotot kesäkuun loppuun mennessä 64,2%. Tuotot laskutetaan kausittain, eikä kuukausitasolla toteumaa voida seurata, muuten kuin sisäisten vyörytysten osalta. Toteuma talousarviossaan.

Toimintakulut ovat 49,7%. Voidaan ennustaa että talousarvion toimintakulut pysyvät budjetissaan, koska esimerkiksi talvikunnossapidon kustannukset ovat ensinmäisellä vuosineljänneksellä korkeimmillaan. Vähäluminen talvi on merkittävin selittävä tekijä. Palvelujen ostojen toteuma kokonaisuudessaan budjetissa.

Yksityistieavustukset ovat maksettu, jolloin avustusten toteuma on budjetissaan (99,9%).

Henkilöstökulut ovat 42,95%. Kustannuksessa ovat myös lomarahat. Kunnossapidon henkilöstökustannukset ovat pysyneet toimintavuoden budjetissa.

Toiminnallisesti kunnossapidon työt ovat toimihenkilötasolla olleet investointien valmistelua ja toteutusta. Käyttötalouden puolella on myös tehty peruskorjaustoimenpiteitä kaavateillä.

Perustelut poikkeamille

Vuosineljännesten luontaiset erot selittävät toteumia, eikä merkittäviä poikkeamia ole näköpiirissä.

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.							
Tavoite: Kehitetään yrittäjille tarjottavia palveluja							
Toimenpiteet	Katuverkon kunnossapito ja saneeraukset toteutetaan oikea-aikaisesti ja suunnitelmallisesti. Katuverkon saneerausohjelman laadittaminen.						
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila			
Vuotuinen investointitaso 350.000 euron tasolla	0						
Saneerausohjelma laadittu = 1, Ei laadittu = 0	0						
Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin							
Tavoite: Vahvistetaan kuntakeskuksen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta							
Toimenpiteet	Katuverkon kunnossapidon ohella pidetään ympäristö siistinä ja viheralueet kunnossa ja hoidettuina palvelurakenteineen. Laaditaan toimenpideohjelma osaksi maapoliittista ohjelmaa.						
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila			

Vuotuiset investoinnit sekä kunnossapitoon tarvittava henkilöresurssi turvattu.	0			
Toimenpideohjelma laadittu = 1, Ei laadittu = 0	0			
Tavoite: Kylien elinvoima turvataan tietoliikenne- ja tieyhteyksistä huolehtimalla.				
Toimenpiteet	Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jakaminen			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Avustussumman pitäminen vähintään nykyisellä tasolla	0			
Päämäärä: Tavoitteena hyvivoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Kehitetään liikuntapaikkoja ja tehdään niitä tutuksi kaikki ikä- ja harrastajaryhmät huomioiden				
Toimenpiteet	Laaditaan liikuntapaikkoja koskeva toimenpideohjelma osaksi maapoliittista ohjelmaa			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Toimenpideohjelma laadittu = 1, Toimenpideohjelma ei laadittu = 0	0			

Tilapalvelu

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	Ennuste 1-6/2025	Tot. 1-6/2025	Tot. %	Tot. 1-6/2024	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	6 611 668	6 276 306	6 503 563	3 365 410	53,6 %	1 781 003	89,0 %
TOIMINTAKULUT	-4 041 371	-3 921 617	-4 061 803	-2 100 995	53,6 %	-1 565 626	34,2 %
TOIMINTAKATE	2 570 298	2 354 689	2 441 760	1 264 415	53,7 %	215 377	487,1 %
POISTOT/ARVONAL.	-2 127 581	-2 133 348	-2 201 469	-1 134 795	53,2 %	-1 061 694	6,9 %
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
YLI/ALIJÄÄMÄ	442 601	221 341	240 288	129 618	58,6 %	-846 330	-115,3 %

Toimintakatsaus 1–6/2025

Vuokratuotot ovat toteutuneet pääosin talousarvion mukaisesti. Raportoiduissa talousarvioluvuissa ei vielä osavuositarkastuksen laatimishetkellä näy kaupunginhallituksen päätöksen 121 § / 2025 mukainen kesäkuun erä vuokratuottoihin, joka on 43 869,26 euroa negatiivinen.

Toiminnallisesti toimihenkilötasolla strategiatyö ja yhtiöittämisselvitys on vaatinut paljon resursseja. Alkuvuosi on Tilapalveluilla myös tulevien investointien valmistelua, jotka on pakko toteuttaa kesätaun aikana. Toimihenkilöresurssien ohjaamisen vuoksi on investointihankkeiden läpiviemistä varten ostettu ulkopuolista asiantuntijatyötä (rakennusalan konsulttityötä) budjetoitua enemmän.

Toimintakuluissa kokonaisuudessa ei ole suurta poikkeamaa. Kaukolämmön ja sähkön kustannukset ovat ensimäisen vuosineljänneksen mukaisia. Korotukset kaukolämmön hinnassa on vuoden 2024 lopussa tullut merkittäviä korotuksia, joita ei voitu huomioida talousarviossa, mutta leuto alkuvuosi on pudottanut kulutusta. Henkilöstökulut ovat tilapalveluilla talousarvion mukaisella tasolla. MYös aktiivinen työ talotekniikan optimoimiseksi sekä energiatehokkaampien ratkaisujen hakeminen on osaltaan vaikuttanut positiivisesti kustannusten kehittymiseen.

Toimintatuotot ovat toteutuneet lievästi arvioitua suurempina. Merkittävin selitys on ennakoitua enemmän tehty Tilapalvelulle laskutettava käyttäjäpalvelutuotanto konsernirakenteessa ja hyvinvointialueelle.

Perustelut poikkeamille

Erot perusteltavissa vuosineljännesten välisillä eroilla.

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.

Tavoite: Kehitetään yrittäjille tarjottavia palveluja sekä pidetään kunnan työntekijöiden työhyvinvoinnista huolta

Toimenpiteet Rekrytoidaan kausityöntekijöitä kiinteistöjen hoitoon. Tarjotaan terveelliset ja turvalliset tilat yrittäjille. Tyhy-toiminta.

Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Työllisyysaste % lasku	0			
Kiinteistöstrategia (Laadittu = 1, Ei laadittu = 0)	0			
Sairauspoissaolojen määrä	0			

Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin

Tavoite: Vahvistetaan kuntakeskuksen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta				
Toimenpiteet	Kiinteistöjen kunnossapito ja huolto			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Käyttötalouden resursointi ja tarvittavat investoinnit	0			
Tavoite: Kylien elinvoima turvataan tietoliikenne- ja tietoyhteyksistä huolehtimalla.				
Toimenpiteet	Kiinteistöstrategian mukainen toiminta			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Esim. koulujen käyttöasteen nousu	0			

Päämäärä: Tavoitteena hyvivoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Kehitetään liikuntapaikkoja ja tehdään niitä tutuiksi kaikki ikä- ja harrastajaryhmät huomioiden				
Toimenpiteet	Käyttöasteselvitykseen perustuva kiinteistöstrategia ja sen resursointi käytäntöön			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Kaupungin omistamien rakennusten käyttöasteen nousu.	0			

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	Toteutunut 30.06.2025
Kiinteistöt, pääosin omassa käytössä, yhteispinta-ala [m ²]		32 130		
Kiinteistöt, hyvinvointialueelle vuokratut, yhteispinta-ala [m ²]		19 625		
Kiinteistöt, muut ulos vuokratut, yhteispinta-ala [m ²]		3 144		

Ruoka- ja puhtaustalutus

Ulkoisen/Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	Ennuste 1-6/2025	Tot. 1-6/2025	Tot. %	Tot. 1-6/2024	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	1 707 342	1 550 581	1 556 715	781 425	50,4 %	27 035	2 790,4 %
TOIMINTAKULUT	-1 377 316	-1 542 572	-1 582 621	-811 336	52,6 %	-619 504	31,0 %
TOIMINTAKATE	330 025	8 009	-25 906	-29 911	-373,4 %	-592 468	-95,0 %
POISTOT/ARVONAL.	-22 727	-17 787	-18 139	-9 245	52,0 %	-12 841	-28,0 %
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
YLI/ALIJÄÄMÄ	307 222	-9 778	-44 099	-39 210	401,0 %	-605 319	-93,5 %

Toimintatarkastus 1–6/2025

Ruoka- ja siivouspalveluyksikössä kokonaisuus on talousarviossa, ottaen huomioon vielä kesäajan jolloin varsinkin ruokapalveluilla kulut pienenevät merkittävästi.

Perustelut poikkeamille

Poikkeamat perusteltavissa vuosineljännesten välisillä eroilla.

Päämäärä: Tavoitteena hyvivoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Selvitetään kouluruoan tarjoamista kylillä kuntalaisille				
Toimenpiteet	Selvitys			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Selvitys toteutettu = 1, Ei toteutettu = 0	0			

Maankäyttö

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	Ennuste 1-6/2025	Tot. 1-6/2025	Tot. %	Tot. 1-6/2024	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	18 525	0	2 266	2 266	0,0 %	114	1 895,8 %
TOIMINTAKULUT	-220 914	-271 214	-240 369	-104 762	38,6 %	-117 010	-10,5 %
TOIMINTAKATE	-202 389	-271 214	-238 102	-102 496	37,8 %	-116 896	-12,3 %
POISTOT/ARVONAL.	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
YLI/ALIJÄÄMÄ	-202 389	-271 214	-238 102	-102 496	37,8 %	-116 896	-12,3 %

Toimintakatsaus 1–6/2025

Kaavoituksen ja maankäytön osalta merkittäviä konsulttikustannuksia ei ole toteutunut alkuvuoden aikana. Kaavoituksen ylikunnallisten yhteistyösopimusten valmistelu jatkuu vuosineljänneksen aikana. Maankäytön järjestelmiä ja mittalaitteita toteutetaan.

Perustelut poikkeamille

Kaavoitusprosesseihin on varattu rahaa, joita ei ole käynnistetty kesäkuuhun mennessä.

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari				
Tavoite: Uudistetaan kaupungin johtamisjärjestelmää, arvioidaan alueyhteistyön muotoja				
Toimenpiteet	Kartoitetaan yhteistyön mahdollisuudet naapurikuntien kanssa.			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	Tila
Toteutettu = 1, Ei toteutettu = 2	0			